

Kam směřuje česká advokacie?

eFocus

Česká advokacie před dvěma lety oslavila 20 let své nezávislosti. Při příležitosti oslav 20. výročí se mi dostalo zvláštní cti, že jsem jako zástupce jedné z tzv. velkých kanceláří, mohl přednést příspěvek na téma řešení konfliktu zájmů ve velkých advokátních kancelářích. Více méně automaticky jsem ke své prezentaci využil power-point s projektorem. Zpětně musím uznat, že ve slavnostní atmosféře Španělského sálu Pražského hradu mohlo použití počítačové technologie působit poněkud netradičně. Zejména, když všichni ostatní řečníci zvolili tradiční formu řečnického projevu. Přesto mě poněkud překvapilo, když zástupce Rady evropských advokátních komor (CCBE - Conseil des barreaux européens) ve svém závěrečném projevu prohlásil, že advokacie zjevně prochází revolučními změnami, když už i advokáti ke svým prezentacím používají power-point!

Advokacie skutečně prochází obdobím velkých změn. Zejména česká advokacie, která má jakožto stále ještě velmi mladá dáma pořád co dohánět. Česká advokacie je totiž skutečně mladá. Nejenom díky pouhým dvaceti letům své nezávislosti. Rostoucí počet advokátů v posledních letech vedl k výraznému omlazení advokacie. Téměř polovina advokátů je dnes ve věku do 40 let. Moje školou povinné děti se mi sice za zády smějí, když si o sobě ve svých 40 letech myslím, že jsem mladý, ale přinejmenším se dá tvrdit, že téměř polovina dnešních advokátů vystudovala a začala vykonávat advokacii až po revoluci.

Pronikání informačních technologií do každodenního života advokátů však zdaleka není jedinou změnou. Troufám si dokonce tvrdit, že to ani není ta největší změna. Zejména pro mladší generaci advokátů jsou počítače od začátku samozřejmostí. Povinné zavádění datových schránek tak pro nás znamenalo jen další, jakkoli nepříjemné navýšení rozpočtu na IT, které stejně jako v případě implementace veškerých předchozích zázračných IT řešení, nevedlo k žádným slibovaným úsporám. Naopak se dá říci, že rozvoji informačních technologií se celá řada kolegů rychle přizpůsobila a právo informačních technologií se stalo jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví, ve kterém mnozí advokáti úspěšně poskytují právní služby. Zejména pro řadu mladších kolegů se jedná o velmi lukrativní specializaci, když ještě jako začínající právníci či studenti často získali cenné zkušenosti a kontakty při poskytování prvních právních rad svým vrstevníkům, ze kterých se později stali čeští Sergejové Brinové (pozn. zakladatel Google) či Markové Zuckerbergové (pozn. zakladatel Facebooku).

Zároveň se také po vzoru celé řady zahraničních jurisdikcí přirozeně vyvíjí a modernizuje způsob výkonu české advokacie. Oproti tradičnímu způsobu advokacie z počátku devadesátých let, kdy většina advokátů vykonávala advokacii samostatně, došlo v posledním desetiletí k výraznému přesunu ke společnému výkonu advokacie, ať již v rámci sdružení či společností. V devadesátých letech bylo v České republice pouze několik tzv. velkých advokátních kanceláří, ve kterých pracovalo více než 10 právníků. V současné době působí v České republice téměř 650 advokátních firem (sdružení, veřejných obchodních společností a společností s ručením omezeným), ve kterých společně vykonává advokacii přibližně 1500 advokátů společníků. Další stovky advokátů pak s těmito kancelářemi spolupracují na základě trvalé substituční spolupráce. Největší kanceláře sdružují či trvale spolupracují s více než 100 advokáty. Tento trend je pochopitelný. Jednak musí advokáti investovat čím dál tím větší prostředky do provozu advokátních kanceláří, ale především jsou ke

společnému výkonu advokacie nuceni rostoucí náročností svých klientů. Z vlastní zkušenosti mohou hovořit zejména o práci pro korporátní klientelu, kde je tento posun asi nejpatrnější. Většina korporátních klientů vyžaduje poskytování komplexních právních služeb, což s ohledem na vývoj a rozsah legislativy a judikatury objektivně nemůže ve všech právních odvětvích zvládnout jeden advokát. V rámci většiny velkých advokátních kanceláří dochází ke specializaci na jednotlivé právní, či dokonce průmyslové oblasti, přičemž odborníci na jednotlivé oblasti pak spolu vzájemně spolupracují v prolínajících se oborech. Rostoucí náročnost korporátních klientů jde ruku v ruce s rostoucí rolí a silnějším postavením interních právníků. Interní právníci se specializují na konkrétní právní problematiku a vedoucí právních oddělení hrají mnohem důležitější roli v rámci manažerské struktury obchodních korporací. Interní právní oddělení, které je často zadavatelem právních služeb, je velmi náročným klientem nejen po odborné stránce. Interní právníci, z nichž řada přišla z velkých advokátních kanceláří, mají také velké zkušenosti s řízením externích právních služeb a sledováním jejich efektivity.

Vedle rostoucí náročnosti korporátních klientů jsme také svědky nových trendů v oblasti poskytování právních služeb pro spotřebitele. Vznikají nové typy právních služeb, kdy advokáti na jedné straně poskytují právní služby spotřebitelům přímo ve velkých obchodních centrech, kde jim radí zejména v oblasti spotřebitelských úvěrů. Vedle toho jsme svědky také prvních „kolektivních žalob“. Posledním příkladem je hromadné uplatňování nároků v souvislosti s bankovními poplatky, kdy se klienti spojují ke společnému postupu. Ať již se jedná o poskytování poradenství spotřebitelům nebo zastupování spotřebitelů v rámci kolektivních, je zřejmé, že tento způsob výkonu advokacie vyžaduje velké nároky na organizační a materiální zabezpečení advokátní kanceláře.

Kam tedy kráčí česká advokacie? Česká advokacie, stejně jako ostatní obory lidské činnosti prochází přirozenou modernizací. Advokáti reagují na poptávku klientů a hledají nové příležitosti, jak se prosadit v náročné konkurenci.

V současné době čeká na advokáty další nová příležitost v podobě nového občanského zákoníku. Jedná se nepochybně o největší změnu v občanském právu za posledních dvacet let. Nezas­tírám, že tato změna bude velmi náročná. Advokáti se na tuto změnu budou muset velmi dobře připravit. Většina advokátů si však je této skutečnosti velmi dobře vědoma, o čemž svědčí jak zájem o novou literaturu, tak zájem o odborná školení. Věřím, že nové příležitosti, které NOZ advokátům přinese, advokáti v plné míře využijí.

Mgr. Robert Němec LL.M.,
partner, advokát, rozhodce a člen kontrolní rady ČAK

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](http://prkpartners.com)

Jáchymova 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)